

ZPRÁVY A OHLASY

Měsíčník novoměstského sboru

Listopad
2024

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ
FARNÍ SBOR V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

Ročník
XXIII.

Z říjnového staršovstva

Staršovstvu farář Ruml nejprve vyřídil pozdravy od bývalého presbytera Zdeňka Andrejse, který začátkem října oslavil 95té narozeniny a na působení ve staršovstvu vděčně vzpomíná.

Staršovstvo chystalo sborové shromáždění s opakovanou volbou D.Ženatého a také odsouhlasilo snížení úvazků O.Ruml (na 0,9) a Debory Rumlové (na 0,3).

Souhlas se křty Anny, Evelíny a Natálie Ondráčkových v neděli 3. listopadu.

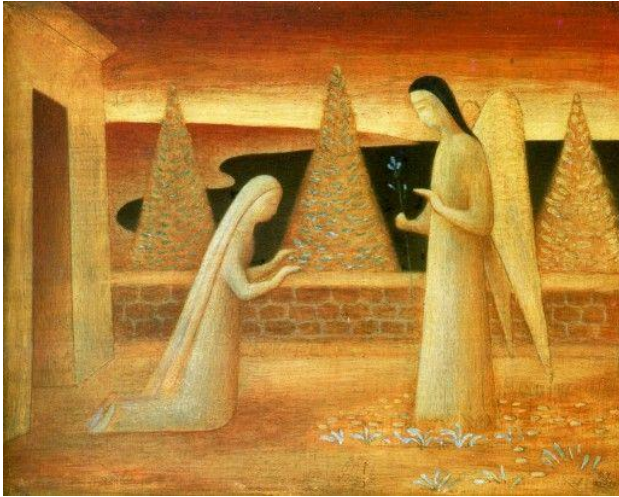
Příprava rozpočtu a oprav na rok 2025. Schválen dar pro sbory na Ukrajině 1000 Euro.

Konvent a úkoly s ním spojené – souhlas s ujednocením funkčních období a s transformací JJ, varianty navýšení příjmu buď povinné či dobrovolné (je málo dat) a souhlas s uzavíráním partnerství osob stejného pohlaví (11 pro, 3 proti).

Nájemné ve sborových bytech jsme se rozhodli pro rok 2025 nezvyšovat.

...jenž se počal z Ducha svatého... - or

Na obraze Zvěstování českého malíře Jana Zrzavého anděl předává Marii kytičku a ona ji pokorně přijímá. Tak nenápadně, decentně a přitom mocně si to početí z Ducha svatého tak v mysli maluju. Tak se počal z Ducha svatého náš Pán. Maria ji přijímá, ale nejprve je v evangeliu podle Lukáše překvapená Boží přízní, zaráží jí

to. Samozřejmě to pro ni nese i riskantní situaci svobodné matky. Ale přece. Nepřijde záporná odpověď, ale „hle, jsem služebnice Páně, staň se mi podle tvého slova“. To není jen pokora a otevřenost. Je to i odvaha a nadějnost, kdy Maria chce být Bohu k dispozici. To je počátek nových věcí a příběhu Ježíše,

Syna Božího, Pána našeho, který se děje v moci Ducha svatého!

Informace ze sboru

Akce ve sboru listopad 2024

6.11.	NM – 18.00 – Staršovstvo
5.11.	NM ZUŠ podpalubí – 18.00 – večer s hostem – Prof. Ivan Foletti – Putin, ruský imperialismus a byzanc?
8.11.	NM – 19.30 – učitelé NŠ
16.11	NM – 9.00 – brigáda s podzimním úklidem parku
26.11. Pozor změna !!!!!	NM – 9.30 – KAVÁRNIČKA – Vojtěch Zikmund – Putování s fotoaparátem
22.-23.11.	Výjezdní staršovstvo
29.11.	Velké Meziříčí – seniorátní setkání mládeže
30.11.	NM náměstí – 17.15 – Zahájení adventu
1.12.	NM – 14.00-17.00 – Adventní jarmark – sběrné místo „Krabice od bot“

Zprávy ze seniorátu

KONVENT

se sejde **9. listopadu ve Velkém Meziříčí**

POZVÁNÍ DO SBORŮ

Horní Vilémovice:

17.11. od 14:30 instalace F. Boháče

23.11. v 18:00. Koncert Daniela Juna a Jiřího Kabáta ve vilémovickém kostele. Na programu R.Schumann, A.Dvořák, M.Dvořák, E.Morricone a další.

Humpolec:

1. 11. od 19:00 - v evangelickém kostele: Slavné filmové melodie. Jakub Pustina, tenor a Fashion strings, dámský smyčcový kvartet

Jihlava:

1.12 od 19:00 v kostele adventní koncert Melody Fakers

Pelhřimov:

9. 11. od 17:00 – Divadelní hra: Poslední noc mistra Jana, scénář a režie Václav Diviš, Evangelická modlitebna Pelhřimov

29.11. od 19:00 koncert Tensingu v aule gymnázia

Opatov:

23.11. v 17.00 v Opatově v kulturním domě: vyprávění manželů Marešových, účastníků výročí Vylodění v Normandii ve Francii.

Třebíč:

22.11. v 19:30 Evangelium lesní moudrosti - prof. Pavel Hošek o duchovním odkazu zakladatele skautingu E.T.Setona.

Velké Meziříčí:

8.11. od 16.00 čištění Kamenů zmizelých

16.11. v 19.00 bibliodrama (střední generace)

23.11.od 14.00 před/adventní tvoření

27.11. od 18.30 ekumenická bohoslužba ve Špitálku (Červená středa)

28.11. od 19.00 modlitba Taizé

Žďár a Sázava:

7. 11. v 10:00 bohoslužby v Domě klidného stáří, Žďár

10.11. v 18:00 bohoslužby u tety Hany (A. Hatajová + Abakuk)

- Veselská 5, Žďár

13.11. v 18:00 on-line studium knihy Exodus (více na: www.sazava.evangnet.cz)

19.11. v 18:00 večer s hostem (kněz Pavel Sandtner o svých knihách) – Sázava

23.11. v 17:00 koncert klasické hudby (H. Málková) – Sázava

27.11. Red Wednesday

29.11. v 18:00 tvoření adventních věnců - kulturní dům Sázava

30.11. v 17:00 zahájení Adventu - před kulturním domem v Sázavě

1.12. v 17:00 zahájení Adventu - Žďár, náměstí

7.12. v 17:00 adventní koncert (D. Jun, J. Kabát), Sázava

každý čtvrtek v 17:00 setkání Anonymních alkoholiků (Husova 10, Žďár)

K modlitba – dle M.Heryána – or

Při svých kázáních na Otče náš jsem částečně používal také kázání Miroslava Heryána, faráře v Brně a Praze, výraznou osobnost naší církve minulého století. On své kázání na modlitbu Páně ukončil těmito „Pravidly modlitby“:

1) „Proste!“ To není rozkaz vladaře, ale královská privilej. Když Ježíš vybízí k prosbám, neklade náboženský nebo mravní požadavek, ale otevírá dveře do světa plného divů. Modlitba není náboženský úkon nebo výkon, ale královské právo Božích dětí. Bylo by bláhové, kdyby se někdo považoval za lepšího proto, že se modlí.

2) Při modlitbě nejde o to, dodržet starý zvyk, nebo si jej osvojit. Modlitba před jídlem nebo při domácí pobožnosti je ovšem vzácný obyčej. Když matka přijde večer k lůžku dětí a modlí se s nimi, než jim dá políbení na dobrou noc, působí to hlouběji než hodiny vyučování náboženství. Žel že tyto hodnoty mizí z života křesťanských rodin. A současně svět objevuje význam duchovních

cvičení, meditace, jógy. Není to pro nás memento, že jsme opustili něco vzácného?

3) Modlitba není náhražkou jednání, ale zdrojem síly k správnému činu. Starý Bodelschwingh, zakladatel sociálních ústavů v Německu, říkával, že Bůh chce, abychom mu pomáhali plnit naše modlitby. Modlitba nenahrazuje vlastní úsilí, ale připravuje k němu sílu a ujasnění. Nemodlíme se správně za své zdraví, jestliže neděláme nic proto, abychom si je udrželi. Modlitba prostě nedovolí jednat starým způsobem.

4) Ježíšova slova nás povzbuzují, abychom svému nebeskému Otci předkládali i své drobné starosti, otázky a přání. Ale na prvním místě v našich modlitbách mají být prosby o Boží záležitosti, jak je tomu v modlitbě Páně. Naše záležitosti v modlitbě i v životě dostanou správným rámcem, jsou-li zařazeny ve službě Boží věci, jeho Království.

5) Pak budeme i v drobných věcech svých všedních dnů prožívat divy. Čtème životopisy Božích mužů i žen, hovořme s lidmi veliké víry, které máme i mezi sebou. Jak podivuhodně se nebeský Otec stará o své děti. Čtème Žalmy: V nich vidíme Božím lidem do srdce.

6) Slovo Dr. M. Luthera: „Nestane-li se to, co si přejeme, stane se to, co je pro nás lepší.“ Milí přátelé, kdybych si byl jist, že Bůh mi promptně splní všechny přání a prosby, asi bych se přestal modlit. V jedné písni je sloka, kterou jsem pochopil teprve později: „Díky az to, co jsem nedostal.“ Bůh ví tisíckrát lépe než já, co je pro mne dobré. Díky Bohu za to, že nečiní to, co chceme mysl, ale co slouží nám k dobrému.

7) Modlitba není něco, co stojí vedle života, ale nový druh života. Ne zvláštní chvíle, ale každá chvíle v ní dostává novou náplň. Nevyžaduje zvláštní místo, ale každé místo je modlitbou posvěceno. V modlitbě vedeme zápas o podrobení mysli Boží vůli. Stává-li se Bůh Pánem na malé plošce naší modlitby, jeho panství se v soustředných kruzích prosadí v celém životě.

Karafiát jednou přirovnal modlitebníka muži v loďce, který se pokouší lanem přitáhnout ke své loďce břeh. Přitahuje břeh, ale sám je přitahován s loďkou ku břehu. V modlitbě zápasíme o Boha, ale

zatím Bůh v ní zápasí o nás. Přitahujeme Boha, a zatím on si přitahuje nás.

Ze Záporoží – Anna Kučerová

Dobrý den, vážený čtenáři. Jmenuji se Anna a jsem nucená emigrantka z Ukrajiny. Od března 2022 žiji v Novém Městě na Moravě, kde se mi narodila dcera. Chci se s vámi podělit o velkou radost – v srpnu tohoto roku se mi konečně podařilo navštívit své rodné město a rodinu, představit dceru jejímu otci, bratrovi a dědečkovi. Nedokážu vyjádřit slovy, jak velké štěstí jsme zažili. To je přesně to, proč stojí za to žít.

Moje rodné město je Záporoží, které leží blízko frontové linie. Je to jediné město v Záporožské oblasti, které není okupované, drží obranu a přijímá uprchlíky. Frontová linie je jen 30 km od Záporoží. Následky bojů však pociťuje každý obyvatel. Když jsem přijela, viděla jsem, jak se změnilo město a lidé, kteří už několik let žijí ve válce. Ve vzduchu byla napětí, sirény zněly několik hodin denně i v noci, což značně ztěžuje náladu. V období od 24.02.2022 do 27.10.2024 zazněly v Záporožské oblasti sirény 4959 krát, což trvalo celkem 4726 hodin. Nejdelší výstraha trvala 13 hodin v kuse. Bylo zaznamenáno 775 zpráv o explozích.

Zvuky útoků, znečištěné ovzduší, zničené budovy, uprchlíci, přeplněné nemocnice, zákaz vycházení – všechno to drží každého obyvatele ve stavu neustálého napětí. Po zničení Kachovské přehrady se řeka Dněpr znatelně snížila. Navzdory tomu všemu však odvážní podnikatelé ze Záporoží dál podporují místní ekonomiku. Od začátku války zde otevřeli mnoho nových podniků, pekáren, kaváren a výroben produktů. Rozvíjí se zde také výroba produktů pro potřeby ozbrojených sil Ukrajiny.

Všechny tyto snahy podporují státní granty, investice a dobrovolníci. Aktivně pracují veřejné organizace, které podporují

ženy a rodiny, jež ztratily své blízké. Pomáhají jim najít sílu žít dál. Věřím, že lidé jako tito jsou tím, co nás činí neporazitelnými.

Obdivuji obyvatele Záporoží. Po útocích se lidé okamžitě schází, aby pomohli. Spolu se zdravotníky a záchranáři zachraňují lidi a zvířata, odstraňují trosky a navzájem se podporují. Místo zásahu raketou se opět zaplní životem, děti malují na desky, kterými jsou zakryta vybitá okna, a upravují rány města dekoracemi a květinami. Použité náboje z fronty zdobí ukrajinskými vzory a prodávají je jako suvenýry pro podporu armády.

Aby uctilo památku každého hrdiny, který bojoval za Ukrajinu, město pracuje na výstavbě Památníku padlým obráncům. Procházejíc 16,5 km dlouhou ulicí Soborný, vidíte řady panelů s fotografiemi padlých hrdinů. Každý kolemjdoucí tiše šeptá: „Čest a věčná památka hrdinům.“ Tímto způsobem si lidé uvědomují cenu jejich svobodného života a přispívají na potřeby armády.

Navštívil nás prezident Ukrajiny a premiér Nizozemska, kteří se zúčastnili první tematické hodiny ve škole a mluvili s žáky. Děti byly nadšené. Stejně jako všechny demokratické země, i Nizozemsko zůstává s námi. V Záporoží se nyní staví první podzemní škola pro tisíc dětí, které tak budou moci opět chodit do školy a trávit čas společně.

Přes veškeré snahy se mi nepodařilo uchránit dceru před hrůzami války. Jednou v noci jsme slyšeli pískot a poté několik výbuchů blízko našeho domu. Ochranný kryt jsme nestihli dosáhnout. Bylo hrozné, jak se dítě třásl a plakalo. Můj manžel a syn byli klidní a připravení, protože už na takové situace jsou zvyklí. Přemohla je jen obava o naši bezpečnost.

Mnoho lidí spí oblečeno, protože evakuace po zásahu může trvat dlouhé hodiny. Každý má připravený kufrík s nejn nutnějšími věcmi a digitální kopie dokumentů uložené v aplikaci „Diya“, kterou vytvořilo Ministerstvo pro digitální transformaci Ukrajiny. V aplikaci si mohou lidé spravovat doklady, nakupovat nebo obnovovat nemovitosti, přispívat na drony a další.

Je mnohem těžší zvládat takové noci, když kvůli útokům na infrastrukturu vypnou elektřinu. Ne každý si může dovolit náhradní zdroj energie. Muž a syn jsou zvyklí na to, že elektřina funguje třeba jen tři hodiny denně, ale pro mě a dítě to bylo náročnější. Přesto život v mém rodném městě stále pulzuje a lidé zde silně touží po vítězství Ukrajiny a osvobození našich zemí. Všichni se za to modlíme, protože hrůzy války ovlivní mnoho generací. Proto musí tato válka jednou provždy skončit. Ať se tak stane.

K problematice stejnopohlavních vztahů: Manželství a partnerství – Petr Gallus

K stále živému tématu stejnopohlavních vztahů sepsal docent systematické teologie a etiky Petr Gallus článek v Teologické reflexi 1/2024. S laskavým svolením autora zásadní pasáže přetiskujeme:

„Manželství je instituční rámec veřejně uznávaného partnerského vztahu, utvářený dle kulturních a dobových zvyklostí. Ve valné většině případů má podobu smlouvy. Manželství je tak ve své podstatě sociální instituce, a tudíž je to proměnlivá záležitost. Rozhodně nelze tvrdit, že manželství je od prvopočátků vždy svazkem jednoho muže a jedné ženy – forem a modelů je známo podstatně více.

Není tomu tak ani biblicky: starozákonní praotcové či králové žili mnohdy v polygammích manželstvích. Specifickým případem manželství je i levirátní sňatek (Dt 25,5-10).“ (str. 4) „Důležitou skutečností v prostředí protestantském je vedle toho to, že protestantské církevní právo, jak je tomu např. v církevních rádech ČCE, *pojmem manželství jako pojmem církevního práva* (na rozdíl od katolického práva) *vůbec nezná*. Co je manželství, stanovuje stát, církve u nás mají z protestantského pohledu právo toto manželství uzavírat, ale uzavírají tím občansko-právní svazek dle platných zákonů... Církev sama za sebe tak žádnou svoji podobu manželství neustanovuje, ale takto ustavenému občanskému svazku následně zvěstuje Boží požehnání, žehná občanskému svazku.“ (str. 5)

Dále Gallus připojí několik poznámek k proměnám manželství a jeho situace v moderní společnosti:

„a) Manželství prochází za posledních cca 100 let výraznou proměnou: už se neuzavírá z pragmatické potřeby a na základě dohody rodičů či rodin, ale z rozhodnutí dvou lidí; sféra vztahů se individualizuje a privatizuje i v pohledu na dohled na autority institucí státu či církve. ... Manželství už není společenská nutnost, přestože stále přináší společenské výhody....

b) Vstup do manželství se oproti předchozím generacím výrazně oddaluje. Velmi se rozevírají nůžky mezi *biologickou a sociální zralostí* – zatímco biologická zralost se posouvá stále více do rané puberty, sociální zralost nastává mnohdy až po třicítce. Výsledkem je skoro dvacet let biologicky zralého a hormonálně dost možná neaktivnějšího života, kdy člověk ještě sice není sociálně etablovaný pro založení rodiny, ale je partnersky aktivní. To je zásadní změna oproti předchozím dobám, kdy člověk biologicky dozrál v patnácti a v osmnácti byla svatba. To se snad dalo vydržet. Požadovat po současných mladých lidech podle starých pravidel zákazu předmanželského sexu dvacetiletou abstinencí je ovšem absurdní... Předmanželský sex se z morálně-teologického problému stává běžnou skutečností a součástí života, takže podstatně závažnější je otázka, jaký dát z církevního či teologického pohledu takovému partnerskému soužití rámec, když na vstup do manželství je ze sociálního pohledu ještě brzy.

c) Problémem z opačného konce je vysoká rozvodovost – asi 40 % manželství se v současnosti rozvádí (podle dat ČSÚ byl rekordním rokem rok 2010, v němž bylo rozvedeno 50 % manželství. Za posledních 15 let rozvodovost klesá.) Vedle nesezdaných párů se tak hojně vyskytují páry lidí rozvedených či odloučeně žijících. I zde je na místě otázka po postoji církve k takovým vztahům.

d) Dalším důležitým kamínkem do mozaiky jsou nové poznatky o člověku a jeho sexualitě, které se postupně prosazují někdy od 60. let a které nás vedou přímo k tématu stejnopohlavních párů: vedle biologického pohlaví se staví kategorie genderu jako sociální role, která zásadně ovlivňuje subjektivní vnímání vlastní identity; heterosexuality přestává být výlučnou kategorií a homosexualita se etabluje stále silněji: nejprve jako alternativní sexuální orientace, posléze jako jedna ze standardních podob sexuální orientace. V pohledu na ni přichází zásadní poznání, že homosexuální orientace je záležitost *vrozená*, že se nejedná ani o chorobu, ani o důsledek vlivu společnosti, ani o žádnou jinou patologii, ale o *jiný normál*. Proto WHO škrte v roce 1990 homosexualitu ze seznamu nemocí. (str. 8-9)

...

Na základě dnešního hlubšího poznání člověka pak dle mého soudu lze a je *třeba otevřít tento prostor partnerství nejen pro nesezdané různopohlavní, ale jednoznačně i pro stejnopohlavní páry*. Ano, v tomto rozšíření pojmu partnerství vědomě a odůvodněně *vykračujeme* za to, co líčí a s čím počítá Bible, která zná pouze různopohlavní partnerství. Cílem současné křesťanské etiky ale není setrvat v biblických obrazech a reáliích. Bible právě jakožto ta nejdůležitější sbírka normativních křesťanských svědectví je dítětem své doby, ve svých textech je *všude* podmíněna dobou, v níž dané texty vznikaly. Proto ze současného pohledu není možné nic jiného, než se upřímně snažit porozumět tomu, kam ve svém rozmanitém a někdy spletitém celku Bible ukazuje, pokusit se toto porozumění aplikovat do současných poměrů a přiměřeně je vyjádřit. Pokud chceme křesťansky žít v současnosti, musíme se posouvat dál a své chápání rozšiřovat a aktualizovat i za hranice biblických formulací a představ – konec konců církev to při formulaci svého učení dělala od počátku, od počátku nacházela odvahu na základě biblických svědectví vypracovat vlastní, aktuální, ale ovšem vždy co nejlépe

odůvodněné koncepty (Je třeba si uvědomit, že oba hlavní teologické koncepty, s nimiž křesťanství stojí a padá, totiž Trojice a Kristovo pravé lidství a pravé božství jsou právě takové, až pobiblické koncepty, vypracované církví na vlastní odpovědnost).

Alternativou by byl ahistorický fundamentalismus, který ovšem paradoxně končí v aporiích vlastní libovůle, jež některá biblická ustanovení s klidem odmítá či přechází, ale jiná, často zachycená hned vedle do krve hájí (pozn. 21 srov. např. Lv 20,13.25, kde je zákaz homosexuálního styku zmíněn v jednom souboru zákazů s požadavkem na rozlišování čistých a nečistých zvířat – proč bychom měli na tom prvním doslova lpět, zatímco to druhé pro nás žádnou roli nehraje?)

...

Závěrem chci podtrhnout skutečnost, které už jsem se fakticky víckrát dotkl: totiž že u stejnopohlavních partnerských svazků máme před sebou komplexní a kompletní mezilidský vztah. A jako žádný vztah nelze ani tento v žádném případě redukovat jen na sexualitu. Jde primárně o stejnopohlavní *vztahy*, nikoli jen o stejnopohlavní sex. Bohužel zvláště křesťanská diskuze k tomu má velmi často sklony, před očima přitom bývá především stejnopohlavní styk dvou mužů. Ve vztahu dvou lidí je však podstatně více rovin, dominantní má být to, co jsem jako jádro vztahu opakoval už několikrát: vzájemná láska, respekt, úcta péče a odpovědnost; sexualita je naplněním vztahu, ale nikoli jeho podstatou. I z tohoto důvodu je naprosto mimoběžné až trapné proti stejnopohlavním svazkům a vztahům argumentovat biblickými příklady homosexuálního styku, kde jde jen o pohlavní styk bez vztahu a bez lásky.

Vedle toho je zároveň třeba *nepřetěžovat sexualitu*. Naše společnost – a církve o to více – si svého času (společnost najmě v 19. století, církve od Augustina mnohdy dodnes) navykly právě ze sexuality dělat ten hlavní hřích, ten největší neřád, to nejhorší, čeho se člověk může dopustit. Je namístě připomenout, že z teologického pohledu je sexualita dobrým Božím darem, který je zároveň omezený pouze pro tento život a *nemá žádnou eschatologickou, natož soteriologickou hodnotu*; je to důležitá a mocná věc, může mnohé způsobit, dokáže výrazně potěšit a stejně tak zranit, je potřeba ji brát vážně a docenit její význam, ale to neznamená ji přetěžovat, jak se to

dělo v minulosti, jako kdyby šlo o zásadní otázku křesťanského života a jeho celkového vyznění. *Otázky sexuality ani otázka homosexuality nepředstavují žádný status confessionis* (pozn. or – tedy věc, se kterou by stála a padala církev a její vyznání). Je smutné a absurdní, že právě na postoji k homosexualitě se v poslední době dokonce štěpí církev. Takovou zásadní roli sexualita nemá, resp. nemá ji mít. Je zbytečné z ní dělat něco víc, než čím je. Protože se jedná o věc tohoto života a světa, lze si zde myslím s klidným svědomím a právě v křesťanské odpovědnosti dovolit *větší svobodu a otevřenost*, která se projevuje v podpoře *každého* upřímného a odpovědného svazku. Podstatně větší nebezpečí bych spíše než v kladném postoji vůči homosexualitě viděl v křesťanském moralismu a pokrytectví, které z nadřazené pozice a bez hlubšího poučení diktuje ostatním, co je přirozené či dokonce přímo Bohem ustanovené a co ne... V současné situaci, v současné společnosti a při současných poznatcích – biologických i biblických – stejnopohlavním párům nelze upírat právo milovat se a žít spolu i veřejně. Jako církev je máme v jejich zápase o odpovědný vzájemný vztah provázet modlitbou a požehnáním, stejně jako to děláme u heteropárů – vše ostatní už je jen věc formy.“ (str. 14)

Smlouva s Apoštolským stolcem má chránit náboženskou svobodu

Představitelé České republiky a Apoštolského stolce podepsali ve čtvrtek 24. října 2024 smlouvu o některých právních otázkách neboli konkordát. Pokud Parlament ČR následně vysloví souhlas s ratifikací této smlouvy, konkordát bude plnit význam speciální lidskoprávní úmluvy, která posiluje ochranu individuální i kolektivní náboženské svobody pro všechny věřící v ČR.

Vybíráme z informací na webu e-cirkev.cz:

Co je konkordát?

Konkordát je mezinárodní smlouva, kterou vláda daného státu uzavírá s Apoštolským stolcem, totiž papežstvím jakožto institucí,

nadanou mezinárodněprávní subjektivitou... Pravidelným obsahem konkordátů je od II. vatikánského koncilu (1962 – 1965) zásadně ochrana individuální a kolektivní náboženské svobody.

Konkordát s Apoštolským stolcem uzavřely všechny země, s nimiž Česká republika sousedí a další evropské země. Z mimo evropských např. Kolumbii, Ekvádor, Peru, Bolívii, Brazílii, Tunisko, Maroko či Kazachstán. Je zřejmé, že v mnoha těchto zemích tvoří katolíci menšinu obyvatel.

Jakou má konkordát právní sílu?

Bude-li konkordát se souhlasem Parlamentu ratifikován a vyhlášen ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv (na rozdíl od konkordátu z roku 2002), stane se mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy a v případě rozporu se zákonem bude mít před zákonem aplikační přednost. Jelikož je obsahem konkordátu úprava náboženské svobody, ratifikovaný a vyhlášený konkordát bude v právním řádu České republiky plnit význam speciální lidskoprávní úmluvy.

Stát uzavírá konkordát s katolickou církví. Není to diskriminace jiných církví a náboženských společností?

Je přirozené, že předmětem právní úpravy konkordátu jsou vztahy mezi katolickou církví a státem – orgán žádné jiné církve totiž mezinárodněprávní subjektivitu nemá, a nemůže proto uzavírat mezinárodní smlouvy...

Jinými slovy: práva, která konkordát potvrdí katolické církvi, mohou uplatňovat všechna náboženská společenství v České republice. V oblasti českého právního řádu uzavření konkordátní smlouvy paritu náboženských společenství nenarušuje, ale posiluje.

Přinese konkordát nějaké zásadní změny?

Nepřinese, ale řadu věcí zpřesní. Nevyjasněných vztahů mezi náboženskými společenstvími a státem totiž zůstává mnoho. Vždyť i působení náboženských společenství ve veřejných institucích – kaplanství – je zakotveno v dohodách uzavíraných mezi Českou biskupskou konferencí a Ekumenickou radou církví na jedné straně a příslušným resortem na straně druhé bez jednoznačného právního základu, což je stav naprosto neudržitelný. Konkordát by to mohl konečně změnit.

Co vlastně konkordát obsahuje?

Text smlouvy se skládá z preambule a 16 článků, z nichž tři poslední obsahují závěrečná ustanovení s předmětem smlouvy nesouvisející. V preambuli je krom jiného zdůrazněn závazek katolické církve podporovat a rozvíjet ekumenický a mezináboženský dialog. První dva články smlouvy rekapituluji obsah čl. 15 a 16 Listiny základních práv a svobod; nad rámec těchto ustanovení je však v konkordátu výslovně uvedeno, že součástí náboženské svobody je i právo vyznávat svou víru charitativní činností (čl. 1 odst. 1).

Ustanovení dalších článků zdůrazňují právo jednotlivců odmítnout vojenskou službu či v mezích platných zákonů uplatnit výhradu svědomí ve zdravotnictví (čl. 3), ochranu zpovědního a obdobného tajemství (čl. 4), možnost uzavřít manželství formou církevního sňatku (čl. 5) a právo zřizovat církevní právnické osoby (čl. 6). Smlouva dále vyzdvihuje význam vzájemné spolupráce státu a církve při ochraně kulturního a archivního dědictví (čl. 7). Několik po sobě následujících článků smlouvy zakotvuje práva jednotlivců přijímat duchovní péči v zařízeních sociálních služeb (čl. 8), ve zdravotnických zařízeních (čl. 9), ve věznicích a obdobných zařízeních (čl. 10), v ozbrojených silách (čl. 11) a bezpečnostních sborech (čl. 12).

Konečně čl. 13 vůbec poprvé zakotvuje možnost orgánů státu uzavírat s církvemi a náboženskými společnostmi, tj. i s Českou biskupskou konferencí a Ekumenickou radou církví, dohody o duchovní službě ve veřejných institucích, což je zavedená praxe sahající až do r. 1994. Právě toto ustanovení je nejzásadnější novinkou, kterou konkordát přináší. Jinak více méně rekapituluje práva věřících a náboženských společenství rozestá po různých zákonech, tu a tam je zpřesňuje, avšak prostředky mezinárodního práva jim poskytuje vyšší právní ochranu.

Adam Csukás, právník

Pozvání

Myšlenka na název cyklu besed byla inspirována nově otevřeným Domovem Pomněnka. Vychází z přesvědčení, že i lidé s demencí mohou být obdarováni. Třeba naším úsměvem a podáním ruky.

S úctou Eva Pelikánová

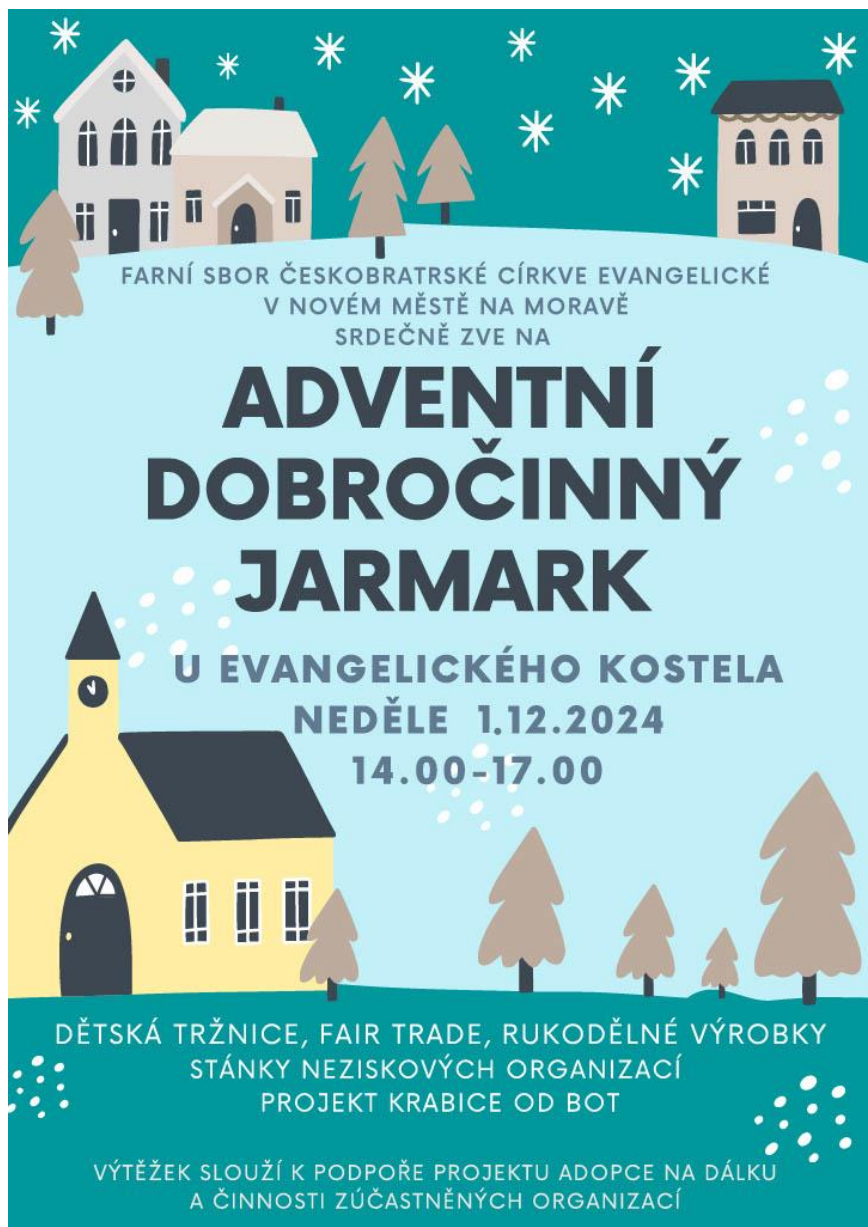
Ztráty a nálezy našeho života

**Co všechno v životě ztrácíme?
Které ztráty nás nejvíc bolí?
Můžeme se vždycky těšit i na nálezy?**

Termíny besed:

- 9. 12. v 18 h. Pavel Kysilka** – zakladatel Galerie na Milovské huti, bývalý guvernér ČNB – To nejcennější, co lze snadno ztratit, ale vždy znovu nalézt
- 14. 1. v 18 h. Pavel Pokorný** – synodní senior ČCE, evangelický farář a bývalý nemocniční a hospicový kaplan – Životní ztráty a nálezy – a víra?
- 11. 2. v 18 h. MUDr. Dušan Mach** – primář ARO v nemocnici v Novém Městě na Moravě, účastník misí Lékaři bez hranic – Etické aspekty v intenzivní a válečné medicíně
- 11. 3. v 18 h. Mgr. Jakub Kozák** – psycholog zaměřený na oblast paliativní a pozůstalostní péče, hudebník – Zlomové momenty jako příležitost k nalézání
- 8. 4. v 18 h. Prof. PhDr. Jan Hábl, Ph.D.** – pedagog a komeniolog, zakladatel Centra rozvoje charakteru – Lidskost není docela ztracena – Komenského životní odkaz

Kde: Podpalubí ZUŠ, Bradyových 16, Nové Město na Moravě
Vstupné dobrovolné. Výtěžek podpoří činnost Domáciho hospice Vysočina
**Připravila MUDr. Eva Pelikánová s podporou
Domáciho hospice Vysočina**

Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Do příspěvků není obsahově zasahováno. Názory autorů příspěvků nejsou vždy totožné s názory redakce nebo Farního sboru ČCE v Novém Město na Moravě. Za obsah jednotlivých příspěvků odpovídají jejich autoři.

©**Zprávy a ohlasy**

Měsíčník novoměstského sboru ČCE

Pro vnitřní potřebu vydává:

Farní sbor Českobratrské církve evangelické

Křenkova 151

592 31 Nové Město na Moravě

tel. 566 616 244, IČ 43378854

e-mail: nmm@evangnet.cz

Číslo sborového účtu: 253070437/0600

K tisku připravil Slávek Žilka – e-mail: slavek.zilka@atlas.cz